

ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ

Викладач: доктор біологічних наук, професор, Рильський Олександр Федорович

Кафедра: загальної та прикладної екології і зоології, III корпус, ауд. 206

E-mail: rylsky@ukr.net

Телефон: (061) 228-76-34

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти:	Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування Бакалавр						
Статус дисципліни:	Нормативна						
Кредити ECTS	4	Навч. рік:	2020-21	Рік навчання	4	Тижні	12
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів	6	Лекційні заняття – 24 Лабораторні заняття – 36 Самостійна робота – 60			
Вид контролю:	іспит						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7575						
Консультації:	<i>особисті – згідно розкладу, III корпус, ауд. 206; дистанційні – електронна пошта.</i>						

ОПИС КУРСУ

Курс має на меті ознайомлення з явищами і процесами, що відбуваються в людських спільнотах, життєвому середовищі людини; формування системи знань про людину як невід'ємну ланку біосфери; виявлення взаємозв'язку і взаємовідносин між людиною і природою в минулі епохи і у теперішній час для того, щоб правильно оцінити шкідливий техногенний вплив не тільки на навколишнє природне середовище, але і на людське суспільство.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможє:**

- сформувати систему понять з екології людини;
- визначати місце, яке займає людина в загальній системі природи;
- розуміти загальні закономірності дії екологічних чинників на організм людини на різних етапах онтогенезу, дії екологічних чинників на популяційному, екосистемному, біосферному рівнях;
- визначати критичні періоди онтогенезу;
- орієнтуватися у методах оцінки рівня фізичного розвитку і типів конституції, екологічного аналізу їжі, зняття стресу;
- орієнтуватися в аспектах взаємин людини і природи, ступінь впливу діяльності людини на природу та характер відповідних реакцій екосистем на втручання людини;
- раціонально використовувати природні ресурси з метою забезпечення потреби живучих і майбутніх поколінь людей.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Лекції, практичні заняття, підручники та посібники, методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7575>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи

Обов'язкові види роботи:

Лабораторні роботи (має 2 бали за кожну роботу) – на кожному занятті.

Виконання домашнього завдання (має 0,5 бали) – до кожної лабораторної роботи.

Письмова контрольна робота (має 12 балів) – двічі на семестр, наприкінці кожного змістового модулю курсу. Контрольна робота складається з 3-х теоретичних питань, 1 задачі та тестів.

Пройходження тестів в системі Moodle (має 3 бали).

Підсумкові контрольні заходи:

Усна відповідь на іспиті (має 20 балів) передбачає розгорнуте висвітлення чотирьох питань.

Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7575>

Захист індивідуального завдання (має 20 балів) здійснюється на заліковому тижні. Публічний захист є обов'язковою вимогою для зарахування результатів за даним видом роботи.

Методичні рекомендації до виконання ІДЗ та критерії оцінювання див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7575>

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (має 60%)			
Змістовий модуль 1 (розділ 1)	Лабораторна робота	Тиждень 1-2	5
	Виконання домашнього завдання		
Змістовий модуль 2 (розділ 2)	Лабораторна робота	Тиждень 3-4	5
	Виконання домашнього завдання		
Змістовий модуль 3 (розділ 3)	Лабораторна робота	Тиждень 5-6	20
	Виконання домашнього завдання		
	Письмова контрольна робота Пройходження тестів в системі Moodle		
Змістовий модуль 4 (розділ 4)	Лабораторна робота	Тиждень 7-8	5
	Виконання домашнього завдання		
Змістовий модуль 5 (розділ 5)	Виконання домашнього завдання	Тиждень 9-10	5
	Лабораторна робота		
Змістовий модуль 6 (розділ 6)	Лабораторна робота	Тиждень 11-12	20
	Виконання домашнього завдання		
	Письмова контрольна робота Пройходження тестів в системі Moodle		
Підсумковий контроль (має 40%)			
Іспит			20
Захист індивідуального завдання			20
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Лекція 1 Лабораторне заняття 1	Зміст, предмет і метод екології людини	<i>Лабораторна робота Виконання домашнього завдання</i>	2,5
Тиждень 2 Лекція 2 Лабораторне заняття 2	Людина, як біологічний вид. Біологічні аспекти антропоєкології	<i>Лабораторна робота Виконання домашнього завдання</i>	2,5
Змістовий модуль 2			
Тиждень 3 Лекція 3 Лабораторне заняття 3	Теорія катастроф. Глобальні і неглобальні катастрофи.	<i>Лабораторна робота Виконання домашнього завдання</i>	2,5
Тиждень 4 Лекція 4 Лабораторне заняття 4	Формування поглядів на проблему «людина та середовище її існування»	<i>Лабораторна робота Виконання домашнього завдання</i>	2,5
Змістовий модуль 3			
Тиждень 5 Лекція 5 Лабораторне заняття 5	Загальні закономірності адаптації	<i>Лабораторна робота Виконання домашнього завдання</i>	20
Тиждень 6 Лекція 6 Лабораторне заняття 6	Загальні закономірності адаптації	<i>Лабораторна робота Виконання домашнього завдання. Письмова контрольна робота. Проходження тестів в системі Moodle</i>	

Змістовий модуль 4			
Тиждень 7 Лекція 7 Лабораторне заняття 7	Механізми адаптації	<i>Лабораторна робота Виконання домашнього завдання</i>	2,5
Тиждень 8 Лекція 8 Лабораторне заняття 8	Вплив природного середовища на людину	<i>Лабораторна робота Виконання домашнього завдання</i>	2,5
Змістовий модуль 5			
Тиждень 9 Лекція 9 Лабораторне заняття 9	Вплив природного середовища на людину	<i>Лабораторна робота Виконання домашнього завдання</i>	2,5
Тиждень 10 Лекція 10 Лабораторне заняття 10	Вплив стану середовища на здоров'я та захворюваність людей	<i>Лабораторна робота Виконання домашнього завдання</i>	2,5
Змістовий модуль 6			
Тиждень 11 Лекція 11 Лабораторне заняття 11	Вплив стану середовища на здоров'я та захворюваність людей	<i>Лабораторна робота Виконання домашнього завдання</i>	20
Тиждень 12 Лекція 12 Лабораторне заняття 12	Зміна клімату. Парниковий ефект.	<i>Лабораторна робота Виконання домашнього завдання. Письмова контрольна робота. Проходження тестів в системі Moodle</i>	

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Підручники

Некос А. Н., Багрова Л. О., Клименко М. О. Екологія людини. Харків, 2013. Режим доступу: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/folder/view.php?id=149314>

Залеський І.І., Клименко М.О. Екологія людини. Рівне, 2013. Режим доступу:

<https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwi4kOLqv u3rAhUSi8MKHaL7CJMQFjAAegQIBBAB&url=http%3A%2F%2Fep3.nuwm.edu.ua%2F2729%2F1%2F%25D0%2597%25D0%25B0%25D0%25BB%25D0%25B5%25D1%2581%25D1%258C%25D0%25BA%25D0%25B8%25D0%25B9%2520%25D0%2586.%25D0%2586.%2520%25D0%2595%25D0%25BA%25D0%25BE%25D0%25BB%25D0%25BE%25D0%25B3%25D1%2596%25D1%258F%2520%25D0%25BB%25D1%258E%25D0%25B4%25D0%25B8%25D0%25BD%25D0%25B8.pdf&usq=AOvVaw3JfoKHUJGxd9UEc1fzU7ht>

Петрук В.Г., Турчик П.М., Бобко О.О. Екологія людини. Вінниця, 2011. Режим доступу:

<https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwi4kOLqv u3rAhUSi8MKHaL7CJMQFjABegQIARAB&url=http%3A%2F%2Fpetrukvg.vk.vntu.edu.ua%2Ffile%2Fffd523036b1af65614de33b7cecbdd3e.pdf&usg=AOvVaw026TsxgQRQvBki9TUkJfa>

Василенко І.А., Трус І.М., Півоваров О.А., Фролова Л.А. Екологія людини. Дніпро, 2017. Режим доступу:

https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwi4kOLqv u3rAhUSi8MKHaL7CJMQFjAFegQIBxAB&url=http%3A%2F%2Fglobalnauka.com%2Fdownload%2FEL.pdf&usg=AOvVaw3F9PbGCn5WNhr7N_ANX_bx

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Здобувач вищої освіти має право на індивідуальний графік відвідування лекційних занять. На практичних заняттях студенти повинні працювати в халатах, дотримуючись правил техніки безпеки в мікробіологічній лабораторії. Пропуски вважаються поважними, якщо представлені об'єктивні докази справжніх причин: хвороба студента, підтверджена довідкою (лікарняним листом) про тимчасову непрацездатність; попередньо отриманий дозвіл завідувача кафедри про пропуск занять за сімейними чи іншими поважними причинами (не більше 3-х навчальних днів за семестр); донорська довідка, повістка в військкомату. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. За наявності невідпрацьованих пропущених практичних занять студент до написання атестаційних робіт не допускається.

Політика академічної доброчесності

При виконанні індивідуального завдання будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbu.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (контрольних робіт, іспиту) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на сторінці курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень та електронна пошта. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу Rylsky@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y cds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y cyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): [HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://MOODLE.ZNU.EDU.UA)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>
Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>
Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.